

Kendelse

afsagt den 9. februar 2021

Sag nr. 2020-80-0548

[Klager]

mod

TV 2

[Klager] har klaget til Pressenævnet over artiklen ”*Kendt influencer deler kontroversielle informationer på Instagram - ekspert kalder det problematisk*”, som blev bragt den 25. august 2020 på tv2.dk, idet hun mener, at god presseskik er tilsidesat.

[Klager] har klaget over, at TV 2 har omtalt hende i en artikel om konspirationsteorier, hvilket er ubegrundet og krænkende. [Klager] har endvidere klaget over, at TV 2 har afvist at slette omtalen af hende fra artiklen, samt at TV 2 var for længe om at behandle hendes anmodning om genmæle.

1 Sagsfremstilling

Den påklagede artikel

TV 2 bragte den 25. august 2020 på tv2.dk artiklen ”*Kendt influencer deler kontroversielle informationer på Instagram - ekspert kalder det problematisk*”. Artiklen har følgende underrubrik:

”I bunden af artiklen kan du se fire konspirationsteorier, som influencer [Influenceren] har delt på sin Instagramprofil.”

Af artiklen fremgår følgende:

”*Artiklen er opdateret med et genmæle fra [Klager].*

- Jeg stiller spørgsmål, fordi jeg ikke ønsker at få en vaccine, der ikke er blevet testet i længere tid, siger [Influenceren] til iPhone-kameraet.

Hun taler til sine 91.600 følgere på Instagram om en kommende covid-19-vaccine.

Den tidligere [Popgruppen]-sangerinde har den seneste tid delt sine bekymringer for en vaccine mod coronavirus, som hun mener vil have bivirkninger. Det har hun gjort på sin Instagramprofil.

Her har hun også delt en række konspirationsteorier, såsom at Microsoft-grundlæggeren, Bill Gates, har planer om at give alle en coronavaccine, som indeholder en mikrochip, og at udbredelsen af coronavirussen er tilskrevet en sammensværgelse hos en global elite bestående af blandt andre den voldtægtsanklagede rigmand, Jeffrey Epstein, der siden begik selvmord.

[...]

Det har fået mange til at kritisere influenceren og anklage hende for at sprede misinformation.

Og spørger man [Pandemiforskeren], pandemiforsker og professor i folkesundhed ved Roskilde Universitet, så er der god grund til at sætte spørgsmålstegn ved [Influenceren]s udsagn.

- Hun angiver ikke videnskabelige kilder på sine opslag, siger [Pandemiforskeren], der har prøvet at verificere flere af de påstande, der florerer på [Influenceren]s instagramprofil. Blandt andet at vaccination kan forårsage fødevareallergi.

[...]

- Jeg ser nogle rapporter om det her, men der er ikke tale om videnskabelig litteratur. Det ser ud til at være skrevet af en person som ikke er vaccine-ekspert, forklarer [Pandemiforskeren].

Flere influencere i vælten

Og [Influenceren] er ikke den eneste influencer, som er blevet kritiseret for at dele misinformation på sociale medier.

Tidligere er bloggeren [Bloggeren] blevet hængt ud for at reklamere for cannabisolie og samtidig kalde antidepressiv medicin for "gift for hjernen". Noget hun senere undskyldte.

Influencer og smykkedesigner [Datteren] og hendes mor [Ordene "Datteren] og hendes mor" er understreget og udgør et link til artiklen "[Datteren] droppet som ambassadør", som blev bragt den 23. marts 2020 på ekstrabladet.dk, *Pressenævnet*], læge [Klager], røg også i vælten, efter de delte flere opslag på de sociale medier, hvor de gik imod myndighedernes anvisninger omkring coronavirus.

Her hævdede de blandt andet, at udbruddet af coronavirus ikke er så slemt, som myndighederne udlægger det, og at der ikke er tale om en epidemi [Ordene "om en epidemi" er understreget og udgør et link til artiklen "Overlæge føler sig misbrugt på socialt medie: Uansvarligt og respektløst", som blev bragt den 22. marts 2020 på avisend danmark.dk, *Pressenævnet*].

[Klager] har anmodet TV 2 om følgende genmæle:

*[Klager] har udtalt, at "coronaudbruddet ikke er så slemt som REGERINGEN udlægger og har udlagt det, og at hun har og fortsat kritiserer regeringens tiltag herunder efterlyst proportioner i indsatsen". [Original kursivering, *Pressenævnet*]*

Spredning af misinformation

At der bliver delt ubekræftede teorier om coronavirus og konspirationsteorier blandt instagrammere, kommer ikke bag på [Den ph.d.-studerende], som er ph.d.-studerende på Malmö Universitet, hvor han netop forsker i konspirationsteorier.

- Den usikkerhed, som nogle mennesker føler i forbindelse med coronaudbruddet, skaber gunstige forhold for deling af misinformation, siger han.

[Den ph.d.-studerende] ser blandt andet, at almindelige mennesker med gode intentioner kommer til at viderebringe misinformation i forsøget på at "gøre noget" og "hjælpe".

[...]"

Efter offentliggørelsen

Efter offentliggørelsen klagede [Klager] til TV 2 over artiklen. Pressenævnet har i kopi modtaget dele af den skriftlige korrespondance mellem [Klager] og TV 2 i forbindelse med klagen. Af korrespondancen fremgår blandt andet:

Den 27. august 2020 kl. 15:42 skrev TV 2 blandt andet følgende til [Klager]:

"Kære [Klager] og [Datteren]

Jeg kan forstå, I har været i dialog med [TV 2-medarbejderen] om en artikel, vi har bragt på TV2.DK. I må meget gerne konkretisere, præcis hvilken sætning i artiklen der er forkert."

Hertil svarede [Klager] samme dag, kl. 16:50:

"Tak for tilbagemeldingen. Det hele er forkert. Vi kom i stormvejr fordi vi kritiserede regeringens nedlukning og efterlyste proportioner i indsatsen.

Så enten skal afsnittet med os helt udgå eller der skal stå ovenstående. Men jeg har svært ved at se, hvordan vi skal eller bør sættes i forbindelse med en anden persons konspirationsteorier.

Jeg imødeser at I enten helt fjerner afsnittet med os eller omformulerer. Nu har artiklen allerede ligget på jeres side over 1 døgn på trods af vores indsigelser - og med deraf skadelig virkning."

Den 28. august 2020 kl. 13:21 skrev TV 2:

"Kære [Klager]

Ud fra de links [TV 2-medarbejderen] har sendt og opslag på jeres sociale medier, vurderer jeg, at der er dækning for det, vi har skrevet. Hvis du vil konkretisere for mig, præcis hvilken formulering, du mener, der er fejl i, kan jeg bedre forholde mig til det.",

hvortil [Klager] kl. 13:40 svarede:

”Jeres artikel med løgne om os og ikke mindst mig - har nu ligget på jeres hjemmeside i mere end to døgn. Det er IKKE i orden!

Jeg har ALDRIG sagt der IKKE er en epidemi og jeg er ALDRIG gået imod myndighedernes anvisninger. Det har du heller ingen dokumentation for. [TV 2-medarbejderen] har haft sendt os to links til Avisen.dk og DR - men påstanden kan ganske enkelt ikke dokumenteres af jer som god presseskik foreskriver.

I det hele taget vil jeg gerne bede om jeres argumentation for at inddrage os i en artikel om konspirationsteorier?

Vi har retmæssigt sagt, at der ikke var sundhedsfagligt belæg for at lukke landet (hvad Søren Brostrøm også mente) og vi har sagt, at udbruddet på ingen måde er så alvorligt, som REGERINGEN har udlagt det. Hvilket også netop (igen) er blevet bekræftet af Serumintitutts seneste rapport og konklusion. Plus vi har efterlyst proportioner i indsatsen. Det er faktisk forkert alt der står nedenfor!

Jeg skal atter bede om og uden yderligere ophold at I fjerner afsnittet eller tilpasser det efter de faktuelle forhold (og dermed giver det ingen mening i konteksten). Det er en alvorlig sag for ikke mindst mig som læge, at der fremføres så alvorlige og udo-kumenterede påstande i en artikel om konspirationsteorier, som jeg intet har med at gøre eller haft.!

Jeg imødeser hurtig reaktion og at du handler nu.”

Herefter skrev TV 2 samme dag:

”Jeg vurderer fortsat, at der er dækning for de linjer du sender, og jeg betragter sagen som afsluttet.”,

hvortil [Klager] kl. 15:06 svarede:

”Såfremt afsnittet ikke fjernes, skal jeg bede om et retmæssigt genmæle og det er som følger:

Det er IKKE korrekt. Således har jeg gentagende gange fremført, at vi ikke var på vej ind i en bragende epidemi, hvilket også var korrekt. Det er regeringens beslutninger, som vi har kritiseret, herunder manglende proportionalitetsprincip. Vi er på intet tidspunkt gået imod myndighedernes anvisninger, men det er regeringens beslutninger, som vi har kritiseret og fortsat gør. Vi har intet med konspirationsteorier at gøre.”

Den 9. september 2020 klagede [Klager] til Pressenævnet over TV 2. I forbindelse med Pressenævnsagen skrev TV 2 den 24. september 2020 blandt andet følgende til [Klager]:

”[...]

Som jeg skriver i min udtalelse til Pressenævnet, så er det normalt den, der ønsker at få bragt et genmæle, der skal pege på de faktisk forkerte oplysninger, og derefter formulere, hvordan det faktisk forkerte indhold skal berigtiges.

Har jeg forstået din klage rigtigt, så du er utilfreds med at du bliver associeret med [Influenceren]s konspirationsteorier, og at du og din datters opslag er blevet beskrevet under ét, og du dermed er blevet tillagt de samme synspunkter.

TV 2 hverken beskylder eller insinuerer, at du og din datter fremsætter konspirationsteorier, men jeg vil i forhold til, hvad du bliver taget til indtægt for foreslå, at vi beder redaktionen komme med følgende genmæle:

”[Klager] har anmodet om et genmæle: [Klager] har udtalt, at ”coronaudbruddet ikke er så slemt som MYNDIGHEDERNE udlægger det, og at hun har og fortsat kritiserer regeringens tiltag”. [Klager] bekræfter, at hun og [Datteren] er kommet i vælten for deres udtalelse om Coronaudbruddet, men det er alene [Datteren], der har udtalt, at der IKKE er en epidemi.”

Hvis du kan tilsluttet dig dette genmæle, så send mig en mail, så skal jeg sørge for, at det bliver indføjet i artiklen hurtigst muligt.

[...]”

Den 12. oktober 2020 svarede [Klager] følgende til TV 2:

”Tak - det havde jeg ikke set. Jeg ønsker følgende genmæle:

”[Klager] har udtalt, at ”coronaudbruddet ikke er så slemt som MYNDIGHEDERNE udlægger og har udlagt det, og at hun har og fortsat kritiserer regeringens tiltag herunder efterlyst proportioner i indsatsen”

Det er det genmæle jeg ønsker og kan acceptere. Resten du skriver i dit forslag hverken kan eller vil jeg stå på mål for - og det er trods alt MIT genmæle.

[...]”

Det af [Klager] godkendte genmæle blev den 14. oktober 2020 tilføjet den påklagede artikel på tv2.dk. Efter anmodning fra [Klager] opdaterede TV 2 samme dag artiklen med følgende rettelse til genmælet:

”[Klager] har udtalt, at ”coronaudbruddet ikke er så slemt som REGERINGEN udlægger og har udlagt det, og at hun har og fortsat kritiserer regeringens tiltag herunder efterlyst proportioner i indsatsen”.

Øvrige oplysninger

Af artiklen ”[Datteren] droppet som ambassadør”, bragt den 23. marts 2020 på ekstrabladet.dk, som der er indsat et link til i den påklagede artikel, fremgår blandt andet:

”I efteråret præsenterede [Patientforeningen] smykkedesigneren [Datteren], der ejer virksomheden [Smykkefirmaet], som deres nye ambassadør.

Men det var ikke længe, at den 35-årige smykkedesigner kunne skrive ambassadør på sit cv. Foreningen har nemlig nu frataget [Datteren] posten som ambassadør med øjeblikkelig virkning.

Det oplyser foreningen i en pressemeddelelse.

Det sker, efter at [Datteren] og hendes mor, læge [Klager], har delt flere opslag på de sociale medier, hvor de går imod myndighedernes anvisninger og fakta omkring coronavirus. Her hævder de blandt andet, at udbruddet af coronavirus ikke er så slemt, som myndighederne udlægger det, og at der ikke er tale om en epidemi.

De udtalelser har fået hundredvis af vrede danskere til tasterne på de sociale medier, hvor de udtrykker deres kritik af de kontroversielle udtalelser, og det får altså nu også [Patientforeningen] til at reagere.

[...]

Ekstra Bladet har været i kontakt med [Datteren], der via mail bekræfter, at samarbejdet mellem hende og foreningen er ophørt, fordi foreningen er uenig i de udtalelser, hun og [Klager] er kommet med i forbindelse med coronavirus på de sociale medier.”

Af artiklen *”Overlæge føler sig misbrugt på socialt medie: Uansvarligt og respektløst”*, bragt den 22. marts 2020 på avisend danmark.dk, som der er indsat et link til i den påklagede artikel, fremgår blandt andet:

”Horsens: - Mit opslag er blevet misbrugt til at blive spændt for en vogn, som jeg på ingen måde kan stå inde for.

Sådan lyder det fra [Overlægen], ledende overlæge på akutafdelingen på Regionshospitalet i Horsens. Han er rystet over, at et af hans opslag på det sociale medie LinkedIn er blevet brugt af smykkedesigneren [Datteren] og hendes mor, lægen [Klager], i deres kamp for at overbevise danskerne om, at der ikke er en corona-epidemi i Danmark lige nu.

I opslaget, som [Overlægen] lagde op lørdag, giver han en status på corona-situationen på Regionshospitalet i Horsens.

Der er endnu ingen Covid-19-patienter i Horsens, skriver han, og beskriver derefter hvordan en af afdelingens medarbejdere bruger ventetiden til at udtænke et forskningsprojekt, der kan hjælpe befolkningen, når anden bølge af corona-virussen rammer landet til efteråret.

I en kommentar til [Overlægen]s opslag skriver [Datteren] blandt andet:

”Se her. Direkte fra Akutafdelingen dag 17. INGEN epidemi raser, tværtimod - læger har intet at lave, og alle deres ellers livsvigtige operationer ift kræft, hjertekarsygdomme etc. er også aflyst”, skriver hun blandt andet.

[...]”

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

God presseskik

[Klager] har anført, at den påklagede artikel *”Kendt influencer deler kontroversielle informationer på Instagram - ekspert kalder det problematisk”* er i strid med god presseskik.

Angreb på [Klager]s personlige anseelse

[Klager] har anført, at det er krænkende og skadeligt for hendes arbejde som læge, at hun uberettiget er blevet omtalt i en artikel vedrørende konspirationsteorier, som hun intet har eller har haft at gøre med. Journalisten har åbenlyst handlet i ond tro og med ærekrænkelse for øje ved at associere klager med de omtalte konspirationsteorier.

[Klager] har aldrig udtalt, at der ikke er tale om en epidemi i relation til udbredelsen af coronavirus, og hun er aldrig gået imod myndighedernes anbefalinger i relation til epidemien. [Klager] har derimod retmæssigt udtalt, at der ikke var sundhedsfagligt belæg for at lukke Danmark ned, hvilket direktør for Sundhedsstyrelsen, Søren Brostrøm, ligeledes mente. Klager har endvidere udtalt, at virusudbruddet på ingen måde er så alvorligt, som regeringen har udlagt det, hvilket på tidspunktet for klagens indgivelse netop igen var blevet bekræftet af Statens Serum Instituts seneste rapport og konklusion. Endelig har [Klager] efterlyst propositioner i indsatsen mod coronavirussen.

Sletning – punkt B.8

Med henvisning til ovenstående synspunkter har [Klager] anmodet om, at omtalen af hende bliver slettet fra den påklagede artikel.

Genmæle

[Klager] har anført, at TV 2 burde have forholdt sig til hendes anmodning om genmæle langt tidligere, end hvad tilfældet var. [Klager] har i den forbindelse bemærket, at TV 2 har undladt at besvare visse af hendes henvendelser under klagesagen.

2.2 TV 2s synspunkter

God presseskik

TV 2 har afvist, at den påklagede artikel er i strid med god presseskik.

Angreb på [Klager]s personlige anseelse

TV 2 har anført, at det klart fremgår af den påklagede artikel, at det er en anden influencer, der har delt nogle konspirationsteorier, og ikke [Klager] eller hendes datter. Artiklen omhandler den kritik, som influencerens opslag har afstedkommet, og her nævnes klager og klagers datters kritik som eksempler på det ”stormvejr”, man kan komme ud for, når man deler opslag om et så samfundsvigtigt emne som eksempelvis coronavirus og Covid-19.

På baggrund af [Klager]s bemærkninger under klagesagen samt de to artikler fra henholdsvis ekstrabladet.dk og avisend danmark.dk, som der er linket til i den påklagede artikel, kan det lægges til grund, at det er korrekt, at [Klager] og hendes datter kom i vælten som følge af deres opslag og udtalelser om Covid-19.

Hertil har TV 2 anført, at det ligger inden for mediets redigeringsret at beslutte, at der i artiklens omtale af det ”stormvejr”, som influencerens deling af konspirationsteorier er kommet i,

kun kort henvises til de tidligere sager uden at gengive sagerne i deres helhed. Dette gælder eksempelvis omtalen af [Klager] og hendes datter.

Sletning – punkt B.8

TV 2 har anført, at [Klager] har klaget over, at det er i strid med god presseskik, at hun er omtalt i den påklagede artikel. Det er imidlertid ikke TV 2s opfattelse, at [Klager] har klaget over, at TV 2 ikke har slettet omtalen af hende fra artiklen.

TV 2 har hertil bemærket, at Pressenævnet ved tidligere lejligheder har fundet det relevant at vurdere, om punkt B.8 i de vejledende presseetiske regler er blevet tilsidesat samtidig med, at nævnet har behandlet spørgsmålet om, hvorvidt god presseskik er tilsidesat. Dette er efter TV 2s vurdering en forkert anvendelse af punkt B.8, der blev tilføjet de vejledende presseetiske regler på baggrund af princippet fra de internationale databeskyttelsesregler om *”the right to be forgotten”*, som handler om ældre artikler og lignende. Således indledes punkt B.8 også som følger *”Meddelelser offentliggjort i digitale medier vil ofte være tilgængelige længe efter, at de er publiceret [...]”*.

Kerneområdet for punkt B.8 er digitalt indhold af følsom eller privat karakter, der ikke var i strid med de presseetiske regler på offentliggørelsestidspunktet, men som den, oplysningerne angår, efter en årrække kan forlange slettet eller anonymiseret, fordi oplysningerne ikke længere er samfundsmæssigt relevante. I den forbindelse kan det ved vurderingen af det rimelige i at hindre tilgængeligheden indgå som et moment, hvis oplysningerne ikke længere er korrekte, eller hvis det – såfremt indholdet havde været prøvet af Pressenævnet inden for klagefristerne – skønnes, at der er sket en tilsidesættelse af god presseskik.

Når en klage er indbragt inden for de sædvanlige klagefrister, har Pressenævnet mulighed for at tage stilling til, om der er sket en tilsidesættelse af de presseetiske regler, og nævnet kan i så fald udtale kritik og pålægge medie at bringe et resume af kendelsen og/eller en berigtigelse. Det har derimod ikke været tanken med punkt B.8, at Pressenævnet skal sanktionere medierne dobbelt for ikke at slette eller anonymisere oplysninger forud for, at Pressenævnet har truffet en kendelse i en sag, hvor der er tvist om, hvorvidt god presseskik er overholdt. Resultatet af denne anvendelse ville betyde, at enhver klage til Pressenævnet i princippet skal betragtes som et foreløbigt forbud mod at bringe de påklagede oplysninger.

På den baggrund har TV 2 henstillet til, at Pressenævnet i sagen vurderer, hvorvidt der ved offentliggørelsen af artiklen er sket en tilsidesættelse af god presseskik, og i givet fald om TV 2 skal bringe et resume af nævnets kendelse, men at nævnet ikke foretager en vurdering i medfør af punkt B.8.

Genmæle

TV 2 har anført, at [Klager] flere gange under klagesagen er blevet bedt om at konkretisere sin klage.

I en mail af 27. august 2020 skrev TV 2 til [Klager], at hun "[...] må meget gerne konkretisere, præcis hvilken sætning i artiklen der er forkert". Klager svarede herefter, at "det hele er forkert". Dagen efter meddelte TV 2 klager, at det var mediets vurdering, at der var dækning for det, der stod i artiklen. TV 2 skrev samtidig, at klager var velkommen til at præcisere, hvad der efter hendes opfattelse var forkert. Herefter anførte [Klager] endnu engang over for TV 2, at hele afsnittet om hende og hendes datter skulle fjernes eller tilpasses de faktuelle forhold, hvortil TV 2 over for klager gentog, at det fortsat var mediets opfattelse, at der var dækning for artiklens indhold.

TV 2 har oplyst, at der i forbindelse med den skriftlige korrespondance mellem [Klager] og TV 2 desværre skete en procedurefejl, som betød, at klagen ikke kom forbi TV 2's juridiske afdeling, hvorfor [Klager] ikke modtog en klagevejledning. Pressenævnets fremsendelse af [Klager]s klage den 11. september 2020 blev formentlig af samme årsag sendt til den digitale redaktør, hvor klagen havnede i "uønsket post". Derved gik der yderligere fem dage før, at TV 2 blev bekendt med, at [Klager] havde indgivet klage til Pressenævnet.

TV 2 har hertil anført, at [Klager] forud for klagen til Pressenævnet ikke havde fremsendt en anmodning til TV 2 om et (konkret) genmæle. Således anså TV 2 ikke [Klager]s oprindelige klage tilstrækkelig klar, hverken med hensyn til, hvilke oplysninger i artiklen der er faktisk forkerte, eller hvem klagen blev indgivet af, til at der kunne tages endelig stilling til et muligt krav om genmæle.

Da [Klager] under Pressenævns sagen over for TV 2 specificerede, hvad klagen reelt omhandlede, valgte TV 2 at udarbejde et udkast til genmæle, hvori det præciseres, hvad der er klagers holdning. Efter dialog med [Klager] blev den påklagede artikel den 14. oktober 2020 opdateret med det genmæle, parterne var blevet enige om. Umiddelbart herefter meddelte klager TV 2, at hun ønskede, at det skulle præciseres, at det var regeringen og ikke andre myndigheder, hun kritiserede. Dette ønske efterkom TV 2 og rettede genmælet.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Martin Lavesen, Anja Lundberg Andersen, Lene Sarup og Marlene Borst Hansen.

Kompetence

Pressenævnet bemærker indledningsvist, at nævnet træffer afgørelse i sager om, hvorvidt der er sket offentliggørelse i strid med god presseskik, jf. medieansvarslovens § 34 og de vejledende regler for god presseskik. Spørgsmål om, hvorvidt der er sket overtrædelse af straffelovens bestemmelser om ærekrænkelser hører under domstolene og falder uden for nævnets kompetence.

- Kompetence vedrørende punkt B.8

TV 2 anmodet Pressenævnet om at afvise denne del af klagen.

TV 2 har i den forbindelse anført, at kerneområdet for punkt B.8 i de presseetiske regler er digitalt indhold af følsom eller privat karakter, der ikke var i strid med de presseetiske regler på offentliggørelsestidspunktet, men som den, oplysningerne angår, efter en årrække kan forlange slettet eller anonymiseret, fordi oplysningerne ikke længere er samfundsmæssigt relevante.

Der er efter TV 2's opfattelse tale om en forkert anvendelse af bestemmelsen, når Pressenævnet har taget stilling til anmodninger om sletning, anonymisering eller afindeksering efter punkt B.8, der som led i en klage over tilsidesættelse af god presseskik er blevet fremsat inden for den af medieansvarsloven fastsatte klagefrist på 12 uger. Det bør i sådanne sager være tilstrækkeligt, at Pressenævnet tager stilling til, hvorvidt god presseskik er tilsidesat, og om mediet i givet fald skal pålægges at offentliggøre et resume af nævnets kendelse. Den nuværende, dobbelte anvendelse betyder, at enhver klage til Pressenævnet i princippet skal betragtes som et foreløbigt forbud mod at bringe de påklagede oplysninger.

Pressenævnet bemærker hertil, at der af punkt B.8 i de vejledende presseetiske regler ikke fremgår en frist for, hvornår en anmodning om sletning, anonymisering eller afindeksering tidligst må fremsættes.

Det følger i tråd hermed af Pressenævnets praksis, at nævnet finder det i overensstemmelse med de presseetiske regler at tage stilling til anmodninger efter punkt B.8 i tilfælde, hvor der primært er klaget over tilsidesættelse af god presseskik og med en "afledet" klage efter punkt B.8.

[Klager]s klage over manglende sletning behandles herefter.

God presseskik

Angreb på [Klager]s personlige anseelse

[Klager] har klaget over, at TV 2 i artiklen ubegrundet har associeret hende med de omtalte konspirationsteorier, hvilket er krænkende og skadeligt for [Klager]s arbejde som læge.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse, jf. punkt B.1.

Pressenævnet bemærker generelt, at redaktøren i overensstemmelse med det almindelige princip om redaktørens ret til at redigere mediet som udgangspunkt er berettiget til at beslutte, hvad man vil bringe i mediet. Det vil sige, at det ligger inden for grænserne af redaktørens redigeringsret at undlade at omtale forhold, der for en af parterne eller andre forekommer centrale, ligesom det er op til redaktøren at vælge og fravælge materiale og kilder, så længe det samlede indtryk giver et retvisende billede.

Af den påklagede artikel fremgår blandt andet:

[...]

Flere influencere i vælten

Og [Influenceren] er ikke den eneste influencer, som er blevet kritiseret for at dele misinformation på sociale medier.

Tidligere er bloggeren [Bloggeren] blevet hængt ud for at reklamere for cannabisolie og samtidig kalde antidepressiv medicin for "gift for hjernen". Noget hun senere undskyldte.

Influencer og smykkedesigner [Datteren] og hendes mor [Ordene "Datteren] og hendes mor" er understreget og udgør et link til artiklen "[Datteren] droppet som ambassadør", som blev bragt den 23. marts 2020 på ekstrabladet.dk, *Pressenævnet*], læge [Klager], røg også i vælten, efter de delte flere opslag på de sociale medier, hvor de gik imod myndighedernes anvisninger omkring coronavirus.

Her hævdede de blandt andet, at udbruddet af coronavirus ikke er så slemt, som myndighederne udlægger det, og at der ikke er tale om en epidemi [Ordene "om en epidemi" er understreget og udgør et link til artiklen "Overlæge føler sig misbrugt på socialt medie: Uansvarligt og respektløst", som blev bragt den 22. marts 2020 på avisend danmark.dk, *Pressenævnet*].

[...]"

På baggrund af sagens oplysninger, herunder de to artikler, der er indsat links til i den påklagede artikel, har Pressenævnet lagt til grund, at det er korrekt, at [Klager] og hendes datter på de sociale medier har udtalt sig negativt om regeringens håndtering af coronavirusen, og at klagers og hendes datters udtalelser efterfølgende er blevet genstand for kritik.

Det er Pressenævnets opfattelse, at [Klager] i kraft af sit virke som læge mv. er en i offentligheden kendt person. Nævnet henviser i den forbindelse til, at offentlige personer, i højere grad end privatpersoner, må tåle kritisk omtale af deres person og handlinger, især når emnet er af klar samfundsmæssig interesse, hvilket må anses for at være tilfældet.

Pressenævnet finder, at det ligger inden for mediets redigeringsret, at TV 2 i artiklen, hvori der rejses kritik af en kendt influencers deling af konspirationsteorier, har valgt kort at omtale andre tilfælde, hvor offentlige personers opslag og udtalelser på sociale medier efterfølgende har ført til kritik. Nævnet finder i den forbindelse, at det havde været hensigtsmæssigt, hvis TV 2 havde anvendt et andet ord end "misinformation" til at beskrive disse tilfælde.

Idet det samtidig fremgår klart af artiklen, at [Klager] i sine opslag og udtalelser vedrørende coronavirusen ikke har delt konspirationsteorier, finder nævnet imidlertid ikke anledning til at udtale kritik af TV 2 for at have omtalt [Klager] i artiklen.

Sletning, anonymisering og afindeksering – punkt B.8

[Klager] har klaget over, at TV 2 har afvist at slette omtalen af hende fra den påklagede artikel.

Generelt om punkt B.8

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, som er offentliggjort i digitale medier, ofte vil være tilgængelige længe efter, at de er publiceret. Efter anmodning til mediet kan tilgængeligheden af sådanne tidligere offentliggjorte, følsomme eller private oplysninger hindres, i det omfang det er muligt og skønnes rimeligt, jf. punkt B.8.

Medier kan afindeksere, dvs. ændre instruksen til søgemaskiner, så søgemaskiner ophører med at henvise til artiklen, anonymisere, dvs. ændre i artikelteksten så eksempelvis et personnavn anonymiseres, eller helt afpublicere en artikel, dvs. fjerne artiklen fra hjemmesiden.

Det er nævnets opfattelse, at anvendelse af B.8 i de vejledende regler og muligheden for at meddele et medie kritik for ikke at imødekomme en anmodning om afindeksring, anonymisering eller afpublicering som udgangspunkt kun bør anvendes, når der er tale om oplysninger, som er særligt belastende for den person, der er omtalt.

Den konkrete sag

Den påklagede artikel omhandler en kendt influencer, der på de sociale medier har delt konspirationsteorier vedrørende coronavirussen. I artiklen omtales [Klager] som endnu et eksempel på en person, vis udtalelser og opslag på sociale medier efterfølgende er blevet genstand for kritik.

Det er Pressenævnets opfattelse, at artiklen på tv2.dk ikke indeholder oplysninger, som må anses for følsomme eller private i en sådan grad, at de er særligt belastende for [Klager]. Nævnet bemærker i den forbindelse, at TV 2 efter offentliggørelsen har opdateret artiklen med et genmæle fra [Klager], som hun selv har godkendt.

Nævnet udtaler derfor ikke kritik af TV 2 for ikke at have slettet omtalen af [Klager] fra artiklen på tv2.dk.

Genmæle

[Klager] har klaget over, at TV 2 var for længe om at behandle hendes anmodning om genmæle.

Det følger af medieansvarslovens § 40, stk. 1, at afslag på genmæle snarest muligt skriftligt skal meddeles den, der har anmodet om genmæle. Det følger videre, at afslag på genmæle skal ledsages af en klagevejledning til Pressenævnet.

På baggrund af sagens oplysninger har Pressenævnet lagt til grund, at [Klager] og TV 2 den 27. og 28. august 2020 var i skriftlig korrespondance vedrørende [Klager]s klage over artiklen. Det fremgår af korrespondancen, at TV 2 ad to omgange bad [Klager] om at konkretisere sine klagepunkter, og at [Klager] i den forbindelse redegjorde over for TV 2, hvorfor hun var utilfreds med artiklens indhold, hvorefter hun bad TV 2 om at omformulere eller at slette det påklagede indhold. Efter, at TV 2 for anden gang havde meddelt [Klager], at der efter mediets opfattelse var dækning for artiklens indhold, og at hendes klage derfor ikke kunne imødekommes, fremsendte [Klager] den 28. august 2020 følgende anmodning:

”Såfremt afsnittet ikke fjernes, skal jeg bede om et retmæssigt genmæle og det er som følger:

Det er IKKE korrekt. Således har jeg gentagende gange fremført, at vi ikke var på vej ind i en bragende epidemi, hvilket også var korrekt. Det er regeringens beslutninger, som vi har kritiseret, herunder manglende proportionalitetsprincip. Vi er på intet tidspunkt gået imod myndighedernes anvisninger, men det er regeringens beslutninger, som vi har kritiseret og fortsat gør. Vi har intet med konspirationsteorier at gøre.”

Pressenævnet har ikke modtaget dokumentation for, at TV 2 besvarede ovenstående anmodning. TV 2 har hertil oplyst over for Pressenævnet, at [Klager]s klage ved en fejl ikke blev behandlet af TV 2's juridiske afdeling, hvorfor der ved TV 2's afslag på [Klager]s klage ikke blev givet klagevejledning.

Den 9. september 2020 blev [Klager]s klage modtaget i Pressenævnet, og nævnet anmodede den 11. september 2020 TV 2 om mediets bemærkninger hertil. Fem dage herefter blev TV 2 opmærksom på Pressenævnets henvendelse, efter mailen oprindeligt var havnet i ”uønsket post” hos TV 2. Sideløbende med Pressenævnssagen skrev TV 2 den 23. september 2020 direkte til [Klager], som samme dag besvarede TV 2's mail. Den 24. september 2020 fremsendte TV 2 herefter et forslag til formulering af et genmæle til [Klager]. Denne mail besvarede [Klager] den 12. oktober 2020 og efter yderligere korrespondance mellem TV 2 og klager den 13. oktober 2020, blev det af [Klager] godkendte genmæle tilføjet den påklagede artikel den 14. oktober 2020.

Pressenævnet finder, at TV 2 burde have besvaret [Klager]s konkrete genmæleanmodning, som hun fremsendte til TV 2 den 28. august 2020, og nævnet udtaler kritik. Da [Klager]s klage blev modtaget rettidigt i Pressenævnet, og da TV 2 efterfølgende har imødekommet [Klager]s anmodning om genmæle, finder nævnet ikke anledning til i medfør af medieansvarslovens § 49 at pålægge TV 2 at offentliggøre kritikken.